

התיקון שנעשה בספר הילדים האהוב "הצב של און" - והמסר החדש

ספר הילדים האהוב "הצב של און" גרם למשפחות רבות לגדל צב שמצאו • אלא שב-1994 הוכר הצב כחיית בר מוגנת • בימים אלה רואה הספר אור בהוצאה מחודשת שכוללת אזהרה: "צב היבשה המצוי נמצא בסכנת הכחדה, עזרו לנו לשמור על הצבים, השאירו אותם בטבע" • גיבור הספר, און מאיר, בנה של הסופרת: "צריך להגן על בעלי חיים בשביל להיות בני אדם"

13 תגובות

אילנה קוריאלי | עודכן: 04.11.25 | 07:09

תגיות צב החברה להגנת הטבע

"הצב של און", שכתבה מירה מאיר ז"ל ואיירה אורה איל ז"ל, ראה אור בשנת 1977 ונחשב מאז לאחד מספרי הילדים הפופולריים ביותר. דורות של ילדים גדלו על סיפורו של הילד און שמבקש מאביו צב, והשניים יוצאים לחפש אחד, אך חוזרים לביתם בדיים ריקות. בהמשך הסיפור הייתה זו אמו של און שמצאה צב, הביאה אותו לגן של בנה וגרמה התרגשות רבה לילדי הגן שניסו לבדר אותו ולטפל בו.

בעקבות עלילת הספר, משפחות רבות בכל רחבי ישראל "אימצו" צבים שמצאו בקרבת הבית או בטיולים, על אף שצב אינו חיית מחמד אלא חיית בר מוגנת בסכנת הכחדה בישראל ובעולם, ומקומו בטבע.

4 צפייה בגלריה

אורן מאיר והספר שנכתב עליו (צילום: דנה קופל)

Sponsored Links by Taboola

בעלי כרטיס מאסטרקארד? הרווחתם! קבלו 46 קופונים ל-10 בנובמבר שופרסל Online משלוח מהיום להיום

לרכישה

שופרסל

Mastercard IL

חורקים שיניים? תרגישו הקלה כבר אחרי הטיפול הראשון!

מידע נוסף

כלית סמייל

משפחותיהן של הסופרת מאיר ושל המאיירת איל חברו להוצאת "כתר" ולפארק עמק הצבאים בירושלים, שמנוהל על ידי החברה להגנת הטבע ומאכלס בשנים האחרונות גם צבים שהוחזקו בבתים פרטיים, בתנאים שגרמו להם לבעיות בריאותיות חמורות, במטרה לשקמם ולהחזירם לטבע.

שיתוף הפעולה הזה הוליד גרסה מחודשת של הספר שיוצאת בימים אלו לאור, ובה אזהרה והסבר אקולוגי: "כשהספר הזה נכתב, הצב עוד לא היה חית בר מוגנת, ועוד לא ידעו שאין לקחת אותו מהבית שלו בטבע. אבל מאז צב היבשה המצוי נמצא בסכנת הכחדה. עזרו לנו לשמור על הצבים שלנו. השאירו אותם חופשיים בטבע, כי כמו שאמרה הגננת: 'הצבים לא אוהבים להיות סגורים'."

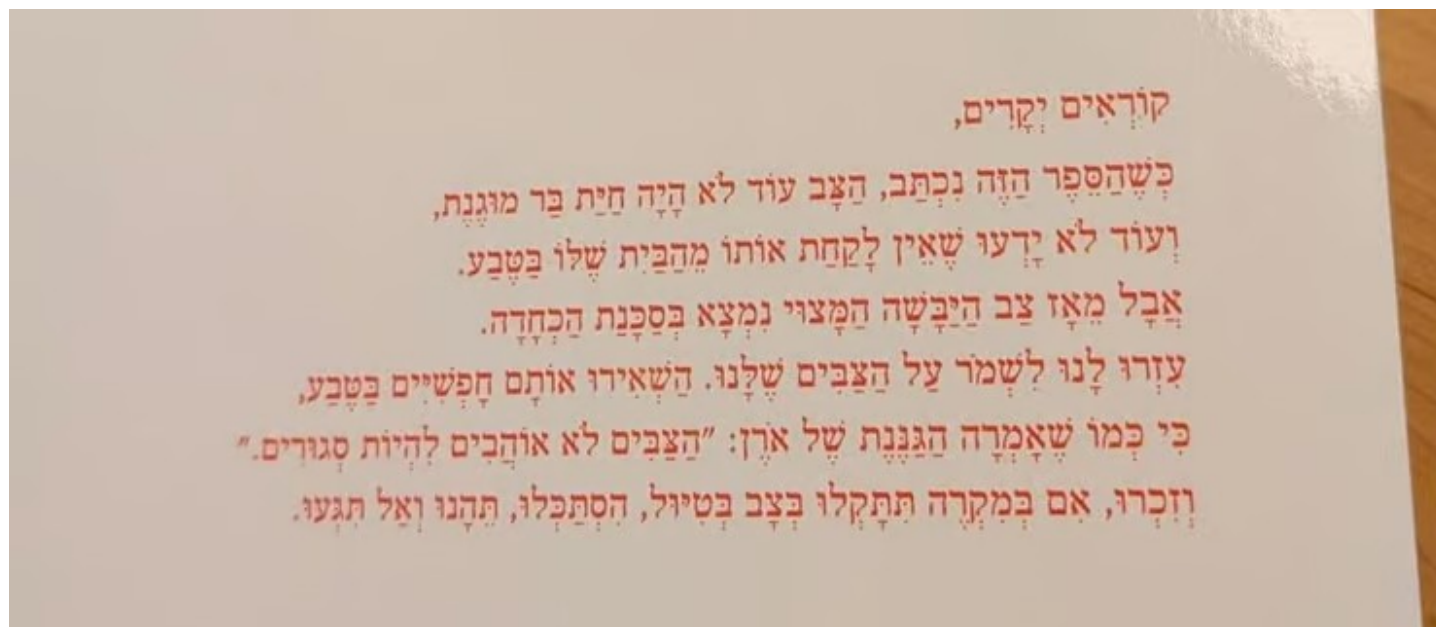

אורן ואמו הסופרת (צילום: באדיבות המשפחה)

צב יבשה (צילום: יחידת סקרי טבע עירוני החברה להגנת הטבע)

גיבור הספר, אורן מאיר, בנה של הסופרת האהובה שהלכה לעולמה ב-2016, סיפר: "הצב של אורן" הוא למעשה סיפור אמיתי. אמא שלי זו אמא שלי, אבא שלי זה אבא שלי, הילדים בגן הם באמת הילדים שהיו איתי בגן, ואני אפילו זוכר את עצמי בוכה כשהצב הלך. הספר השפיע על חיי, ולאורך השנים היו לי יחסי אהבה-שנאה איתו. מצד אחד ההקנטות הרגילות והעובדה שלאן שלא הייתי מגיע, הייתי קודם כל 'אורן של הצב' ורק אז מישוהו בפני עצמו. מצד שני, לא היה דבר יקר ערך עבור ילד בקיבוץ יותר מאשר משהו שמבדל אותך ועושה אותך מיוחד. לקח לי שנים להבין את ערכו של הסיפור, ורק כשהפכתי לאבא והתחלתי לקרוא אותו לילדי פתאום הבנתי. חשוב לזכור שהמקרה שעליו הספר מבוסס קרה לפני שצב הוגדר בעל חיים מוגן. למרות זאת, כדאי לשים לב שאחת האמירות החשובות בספר היא שצבים לא אוהבים להיות סגורים. המודעות הזו, בייחוד בראי התקופה, היא חדשנית וחשובה. אין ספק שצריך להגן על בעלי חיים בשביל להיות בני אדם."

ההבהרה בספר

לפני כשש שנים הוקמו בפארק עמק הצבאים בירושלים מתחמי מגורים ייחודיים לדיירים שנמצאים בסכנת הכחדה בישראל ובעולם – צבים. בפארק קראו וקוראים עדיין לציבור להביא למתחם צבים שהם מחזיקים בביתם, כדי לאפשר להם תנאי מחיה ראויים. צבים שהוחזקו בבתים לא יוכלו להשתלב חזרה בטבע במרבית המקרים. לצבים אלו צפויות גם בעיות בריאותיות חמורות – היעדר גישה למזונם הטבעי, שכולל מגוון עצום של צמחי בר, יכול לגרום לרככת ועיוותים חמורים בשריון, קריסה של מערכת החיסון, צבירה של מחלות בדרכי הנשימה, כמות גדולה של טפילי מעיים, סלמונלה ורגישויות שונות.

לדברי אפרת יגור, מנהלת העדר ושיקום הצבים בפארק, כשהספר נכתב זוחלים ובכללם צבים, לא היו מוגדרים כחיית בר מוגנת, כך שהאירוע המתואר בספר היה חוקי. משנת 1994 זוחלים נכללים בהגדרה כחיות בר מוגנות, ולכן הקונטקסט שבו אנחנו קוראים את הספר השתנה. "כשצב נלקח הביתה, הוא חווה משבר גדול", אמרה. "בניגוד לנאמר בספרי ילדים, השריון אינו 'בית על הגב', אלא רק כסות קשה שמגינה על גוף הצבים מפני פגיעה. ביתו האמיתי של הצב הוא הטבע, ועצם הלקיחה שמה אותו במצוקה עצומה ומהווה עבירה על החוק. אנו שמחים ומברכים על שיתוף הפעולה עם ההוצאה ומשפחות מאיר ואיל, שיוביל להעלאת המודעות בשמירה על חיות הבר המיוחדות של ישראל".

פורסם לראשונה: 04.11.25, 00:00